

Public affairs en lobby

I&O 15 mei 2025

**Gemeente
Gorinchem**

Agenda

- Wat is Public Affairs (PA) en lobby?
- Delen ontwikkelingen PA en lobby
- Introductie Public Affairs Smart Delta
- Casus: Lobby onderwijshuisvesting
- In gesprek

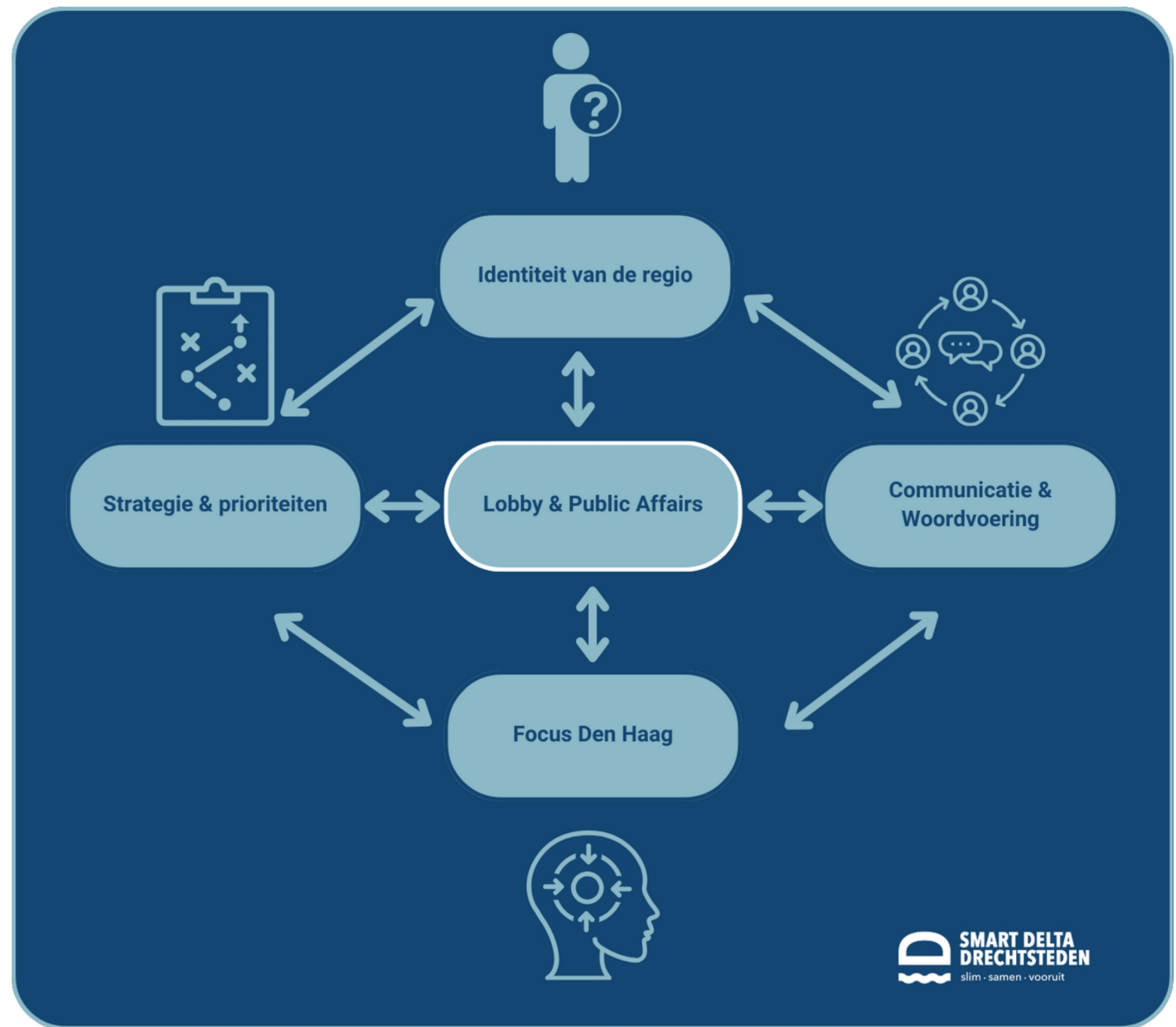
Public affairs en lobby – Definities

- *Public affairs is het repertoire aan systematisch voorbereide activiteiten dat wordt ingezet om het beleidsproces en de eigen maatschappelijke positie te beïnvloeden (Timmermans et al.)*
- *Lobbyen is het beïnvloeden van beslissers met argumenten of door met hen samen te werken. Met als doel hen van positie te laten veranderen en zo op te komen voor een doelgroep (Annemarie Gehrels)*
- Collegeprogramma:
  - *We stellen een lobbystrategie op, aan de hand van de ambities van onze gemeente.*
  - *We werken samen met andere gemeenten die dezelfde belangen hebben als wij aan lobbytrajecten. Dat doen we in de regio, of met gemeenten die om andere redenen op onze lijken, bijvoorbeeld andere middelgrote gemeenten.*
- Lobby als specifiek instrument binnen het geheel van public affairs
  - Vraagt om stevige, vaak langdurige en planmatige inzet. Daarom scherp kiezen onderwerpen waarop we lobbyen.

Public affairs en lobby – Ontwikkelingen

- Tot 2023: Ondersteuning gemeentelijke lobby door lobbybureau
- Afgelopen jaren: Meer samenwerking Smart Delta, o.a. op PA en lobby
  - Begin 2025: Samenwerkingsovereenkomst met Smart Delta, Gorinchem onderdeel van Smart Delta lobby
- Samenwerking in diverse verbanden
  - M50
  - VNG
  - Themagerichte allianties (bijvoorbeeld lobby Streekziekenhuizen)
- In bepaalde gevallen: Specifieke gemeentelijke PA en lobby, bijvoorbeeld:
  - Veiligheid: Preventie met Gezag
  - Onderwijshuisvesting
- Belang van flexibiliteit: Inspringen op thema's en kansen die voorbij komen

INTRODUCTIE PUBLIC AFFAIRS SMART DELTA

POSITIONERING, STRATEGIE EN AFBAKING

- Ambitie: het behartigen van de belangen van de regio bij Provincie Zuid Holland en in 'Den Haag'
- Regio: samenwerkende Gemeenten in SDD en Gorinchem
- Uitgangspunt voor PA: inhoud en in het verlengde daarvan wisselende coalities gekoppeld aan lobbylijnen en lobbyboodschap
- Ambassadeurs: bestuurders van overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Vanuit PA worden zij gefaciliteerd op hun inzet in de lobby

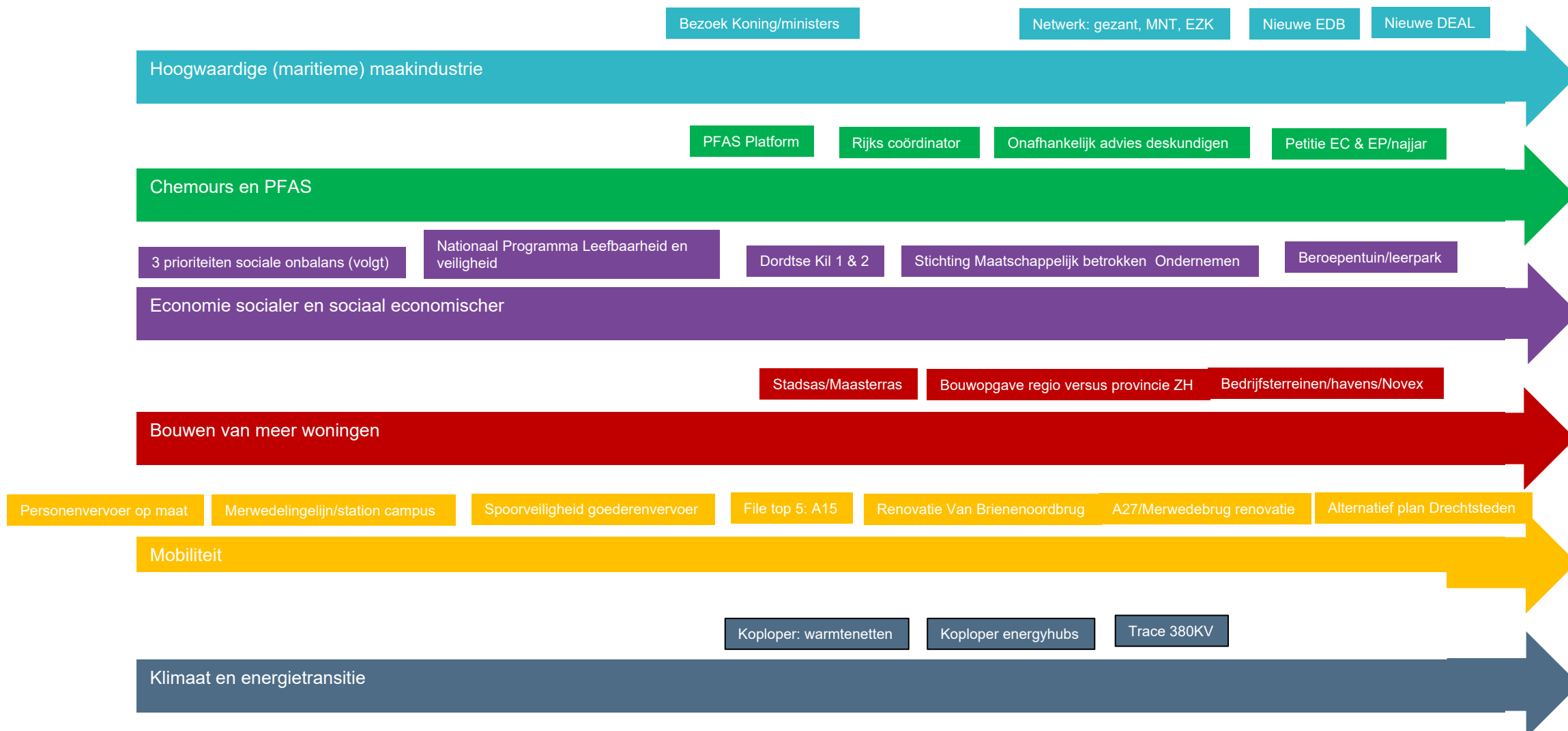

3 HOOFDACTIVITEITEN LOBBY & PA

1. Het invullen van inhoudelijke lobbylijnen en dossiers met focus op:
  - Wonen en bouwen
  - Mobiliteit
  - Economie & hoogwaardige maakindustrie
  - Chemours/PFAS
  - Brede welvaart
  - Energie
2. Het versterken van het netwerk in Den Haag
  - Relatie leggen met Tweede Kamerleden, bewindspersonen, topambtenaren, etc.
3. De awareness in de organisatie voor lobby vergroten
  - Geven van presentaties, maandelijks ambassadeursjournaal, sociale media en participeren in concerndirectie

DE LOBBY- EN VERHAALLIJNEN

VOLGENDE STAP IN VERNIEUWDE AANPAK LOBBY & PA

- We gaan in 2025 door met de reeds in 2024 gestarte activiteiten
- Ontwikkeling naar een meerjarige samenhangende aanpak PA als structurele taak voor de regio

Casus: Lobby onderwijshuisvesting

Gemeente
Gorinchem

Casus lobby onderwijshuisvesting - Situatieschets

- Specifiek Gorcums onderwerp
- Forse regionale onderwijsfunctie
- 10.000 leerlingen in PO en VO
- 70% VO-leerlingen komt uit regiogemeenten
- Gorinchem: 175 VO-leerlingen per 1.000 inwoners
  - Landelijk gemiddelde: 57 VO-leerlingen per 1.000 inwoners
- Concentratie onderwijs heeft voordelen, maar legt flink beslag op benodigde financiën voor huisvesting

Casus lobby onderwijshuisvesting - Acties afgelopen jaren

- 2022/ 2023
  - Gezamenlijke actie Goes en Culemborg: "Aandacht voor 150+-gemeenten"
  - Leidde tot Kamervragen en contact met ministerie OCW en VNG
- 2024
  - Streekmarkt M50: Artikel Algemeen Dagblad
  - Uitzending RTV Rijnmond
  - Noodkreet en position paper vaste Kamercommissie OCW
    - Ook gedeeld door gemeenteraadsleden richting partijgenoten
- Structureel op de agenda komen is lastig
  - Vraagt om structurele, blijvende inzet

Casus lobby onderwijshuisvesting - Lobbyplan

- Uiteindelijke doel: Meer geld voor onderwijshuisvesting in Gorinchem
- Tegelijkertijd: Lobby alleen gericht op geld niet meest effectief
  - Staatssecretaris terughoudend in extra middelen voor gemeenten
- Verhaal vertellen vanuit inhoud: Wat heeft onderwijsstad Gorinchem te bieden?
  - Verhaal niet alleen van gemeente, maar vooral ook samen met onderwijs en andere partners
- Lobby in stappen, eerste lobbydoel: *Staatssecretaris Paul spreekt in 2025 in het openbaar uit dat onze gemeente een bovengemiddeld grote regionale verantwoordelijkheid voor onderwijs heeft.*
  - Geeft mogelijkheid voor vervolgstappen richting Rijk

Casus lobby onderwijshuisvesting - Voorbeelden acties komende tijd

- “Bidbook” maken: Wat heeft Gorinchem te bieden en wat is daarvoor nodig?
- Parlementair en departementaal proces in beeld brengen en houden
- In beeld brengen en contact leggen relevante Kamerleden en Rijksambtenaren
- Mede-lobbyisten mobiliseren: Zoals schoolbesturen, bedrijven, regiogemeenten
- Blijvende inzet via netwerken als Gelijke Kansenalliantie, VNG-commissie, G40, netwerk arbeidsmarktregio's
- Staatssecretaris uitnodigen voor werkbezoek aan Gorinchem

Casus lobby onderwijshuisvesting - Observaties

- Lobby vraagt om lange adem en structurele inzet
- Van belang om georganiseerd te werken, losse acties hebben weinig effect
- Veel lobbywerk/ -voorbereidingen zijn relatief onzichtbaar:
  - Kernboodschap en argumentatie uitwerken
  - Mobiliseren mede-lobbyisten/ stakeholders
  - Contacten achter de schermen en in netwerken
- Belangrijk om haalbare stappen te beschrijven, je bereikt niet gelijk het einddoel

In gesprek

- Heeft u vragen over de lobby en public affairs van onze gemeente?
- Welke aandachtspunten wilt u het college meegeven?
- Welke rol ziet u voor de raad weggelegd in lobby en public affairs?

